17 Σεπτεμβρίου 2026

Μαρτύριο της δωδεκάχρονης Αγίας Πίστεως (17 Σεπτεμβρίου)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

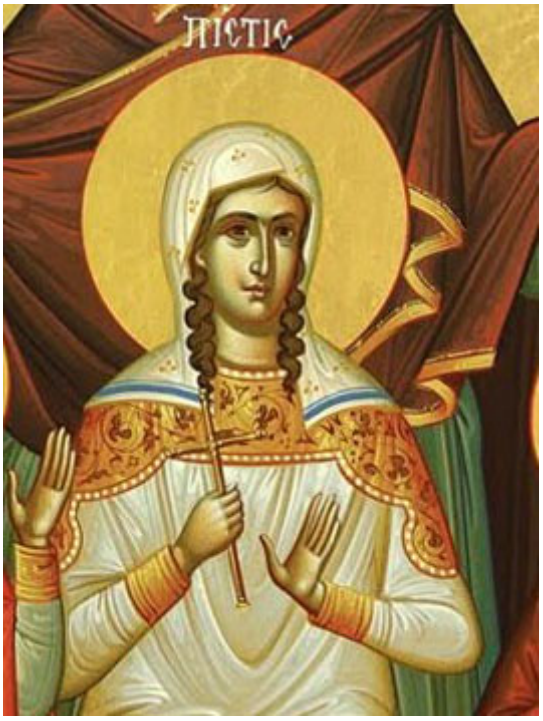

Αφού ο δικαστής έμαθε την ηλικία και τα ονόματα των τριών θυγατέρων της

Σοφίας, πρόσταξε και οδήγησαν ενώπιόν του την πρώτη κόρη, τη δωδεκάχρονη Πίστη στην οποία είπε: «Θυσίασε, νεαρή μου, στη θεά Άρτεμη· αυτό που σε προστάζουμε να πράξεις δεν είναι κάτι το νέο, αλλά εκείνο ακριβώς που γίνεται από εμάς ήδη από πολ-λά χρόνια».

Η προσταγή όμως του δικαστή έπεσε στο κενό και πήρε την απάντηση που έπρεπε και είπε στον δικαστή τα εξής: «Ω της ανήκουστης πώρω-σής σας, που φτάνει ως τα κατάβαθα της ψυχής σας· εσείς, όντας πανάθλιοι τυφλοί, θέλετε να είσθε οδηγοί και σε άλλους και έτσι τους αναγκάζετε να προχωρήσουν και εκείνοι στην οδό της καταστροφής που κι εσείς βαδίζετε. Ποιός όμως συνετός άνθρωπος θα ήταν δυνατόν ποτέ να αρνηθεί τον αληθινό Θεό, του Οποίου έργα των χειρών είναι ο ουρανός και η γη και όλα όσα υπάρχουν και να προσέλθει σε έργα κατα-σκευασμένα από ανθρώπινα χέρια, θεωρώντας τα θεούς; Πώς είναι δυνατόν ένας νουνεχής άνθρωπος να προσφέρει λατρεία σε θεούς που δεν έχουν νου και αισθήσεις, σε ανύ-παρκτους δηλαδή θεούς; Αυτό θα ήταν φοβερός παραλογισμός, όντως φοβερός· και φοβερή παραφροσύνη και των προσταζόντων και των πειθομένων. Πράξε λοιπόν αυτό που θέλεις, και παράδωσέ με σε οποιαδήποτε βασανιστήρια θέ-λεις. Διότι πραγματικά είναι καλύτερο να πάθουμε πριν τα πάντα, όσο έχουμε το λογικό μας, παρά να πεισθούμε να κά-νουμε εκείνο που θέλεις εσύ».

Μόλις άκουσε τα λόγια αυτά ό δικαστής, έγινε έξαλλος από την οργή του και, επειδή δεν μπορούσε να πείσει την Αγία, προχώρησε στην επιβολή βασανιστηρίων. Πρόσταξε λοιπόν να της βγάλουν την εσθήτα και, αφού της δέσουν τα χέ-ρια πισθάγκωνα, να αρχίσουν να τη δέρνουν ανελέητα με βαρύτατες ράβδους.

Αμέσως δε οι δήμιοι εκτέλεσαν την προσταγή του δικα-στή. Ο πειραματισμ0ς του όμως, το βασανιστήριο δηλαδή, έδειχνε ακόμη περισσότερο τη στερεότητα του φρονήματος της Μάρτυρος· και η αθλήτρια αυτή του Χριστού φαινόταν όχι ως ραβδιζόμενη, αλλά ραινόμενη μάλλον από τριαντά-φυλλα, στο δε σώμα της δεν διακρινόταν κανένας μώλωπας. Ο δικαστής όμως, αντί να συνετιστεί από τα θαυμάσια αυτά, ερεθίστηκε ακόμη περισσότερο και προχώρησε σε ωμότερες πράξεις. Συγκεκριμένα, πρόσταξε και έκοψαν και τους δύο μαστούς της Μάρτυρος. Και τότε συνέβη ένα γεγονός υπερθαύμαστο και πρωτοφανές: από τις τομές, αντί να τρέχει αίμα, έτρεχε γάλα άφθονο, σαν από βρύση. Πλην όμως ο δι-καστής εξοργίστηκε πολύ περισσότερο από το υπερθαύμαστο αυτό γεγονός και έγινε έξω φρένων. Έτσι, πρόσταξε τους δη-μίους και ξάπλωσαν τη Μάρτυρα πάνω σε μια πυρακτωμένη σχάρα. Αλλά, όπως εκείνος, όντας κακός και πανούργος, εύκολα επινοούσε βασανιστήρια, έτσι και ο πανάγαθος Θεός δεν σταματούσε, μέσα από τα βασανιστήρια αυτά, να δοξάζει την Αγία. Πράγμα το οποίο έγινε και στην περίπτωση αυτή: το πυρ της σχάρας απέβαλε την καυστική του ιδιότητα, και έτσι

η Μάρτυς διατηρήθηκε απόλυτα αβλαβής.

Παρά ταύτα ο ανόσιος εκείνος δικαστής δεν σταμάτησε τα βασανιστήρια. Έτσι λοιπόν, με προσταγή του, οι δήμιοι σή-κωσαν τη Μάρτυρα από τη σχάρα και την έριξαν σε ένα τηγά-νι πυρακτωμένο, μέσα στο οποίο κόλλαγε πίσσα και άσφαλ-τος. Η Μάρτυς δε, με το πρόσωπο γαλήνιο και ατάραχο, στά-θηκε στο μέσο αυτού του κολαστηρίου οργάνου και καλούσε την άνωθεν βοήθεια, η οποία και έφτασε πάραυτα. Έτσι λοιπόν το πυρ και η αφάνταστα υψηλή θερμότητα μεταβλήθηκε σε δροσιά. Τοιουτοτρόπως νόμιζε κανείς πως η Αγία αναπαυόταν σε ολόδροσο λειμώνα ή σε κάποια χλόη απαλή.

Έτσι λοιπόν όλα τα βασανιστήρια στα οποία υποβαλ-λόταν η Μάρτυς δεν της προκαλούσαν ούτε την παραμικρή βλάβη, και εκείνοι που έβλεπαν το γεγονός αυτό εκδήλωναν τον θαυμασμό τους. Για τον λόγο αυτό ο δικαστής, ο γνήσιος αυτός υπηρέτης του πονηρού, δεν είχε τίποτε άλλο να πράξει και αποφάσισε τον διά ξίφους θάνατο της Μάρτυρος.

Η εξαγγελία της αποφάσεως αυτής χαροποίησε πάρα πο-λύ τη Μάρτυρα, και η ανεκλάλητη αυτή χαρά διακρινόταν ολοκάθαρα στο πρόσωπό της. Αμέσως δε η Αγία παρακάλεσε την μητέρα της να προσεύχεται γι’ αυτήν, και εν συνεχεία συμβούλεψε τις αδελφές της να μην παραμελήσουν ούτε το παραμικρό τη φροντίδα τους για το βραβείο της άνω κλήσεως, λέγοντάς τους: «Ξέρετε πολύ καλά με ποιον συνταχθήκα-με και με ποιου τη σφραγίδα σφραγιστήκαμε. Να μείνουμε λοιπόν ακλόνητες στην ομολογία Αυτού μέχρι θανάτου, και να μη φοβηθούμε και αποκάμουμε. Μία μητέρα μάς γέννησε- η ίδια και τις τρεις μας- από μία λάβαμε τη σωματική και την πνευματική τροφή. Ένα επομένως ας είναι και για τις τρεις μας το τέλος· αδελφά ας είναι στις αδελφές και τα φρονήματα. Η πρώτη ας είναι οικείο υπόδειγμα στις επόμενες».

Από τα λόγια αυτά της αδελφής τους οι δύο άλλες αδελφές πήραν θάρρος και δύναμη· και, αφού της είπαν κάποια τελευ-ταία λόγια και την αποχαιρέτησαν, την παρακάλεσαν να προ-σευχηθεί γι’ αυτές στον κοινό Δεσπότη, τον Ιησού Χριστό, ώστε να διέλθουν απρόσκοπτα και αυτές τον ίδιο με αυτή δρόμο, προκειμένου να αξιωθούν και των ίδιων στεφάνων.

Η γενναία δε μητέρα της Αγίας, η Σοφία, δεν εκδήλωσε τίποτε το ταπεινό ούτε κάτι μικρόψυχο και γυναικείο· αλλά, σαν να ντρεπόταν να πράξει ή και να πει κάτι που θα ήταν ταπεινωτικό και ανάξιο για μια τέτοια θυγατέρα, στεκόταν απόλυτα στο ύψος της και διατηρούσε πλήρως το μεγάλο και ιερό της φρόνημα. Τούτο μόνο της προκαλούσε στενοχώρια, μήπως δηλαδή δει τις άλλες της κόρες να υπολείπονται κατά τι του παραδείγματος της πρώτης, και κινδυνεύσει να φανεί

πως είναι μητέρα μιας μόνο Μάρτυρος και όχι τριών. Για τούτο και προέπεμπε την κόρη της αυτή στη σφαγή με λόγια επάξια, λέγοντας: «Εγώ, κόρη μου, σε γέννησα, και υπέμεινα για σένα τις ωδίνες του τοκετού, και σε έφερα τρέφοντάς σε στο στάδιο αυτό της ηλικίας σου. Τώρα όμως λαμβάνω τα τροφεία (=την αμοιβή για την τροφή), τώρα λαμβάνω τις ανταποδόσεις των κόπων μου, και μάλιστα πολλαπλάσια. Πράγματι, αν και δεν είναι δυνατόν σε κανέναν να ανταποδώσει στους γονείς του ευεργεσίες ίσες προς εκείνες που αυτοί προσφέρουν στα παιδιά τους (και αλήθεια, πώς θα ήταν δυ-νατόν ένα τέτοιο πράγμα προς αυτούς από τους οποίους λαμ-βάνουμε την ύπαρξη;), εσύ μου ανταπέδωσες τα πάντα με πε-ρίσσεια πολλή, αφού με ανέδειξες μητέρα τέτοιας κόρης, η οποία άθλησε έτσι μεγαλόψυχα για τον Χριστό. Πήγαινε λοι-πόν προς Αυτόν, τέκνο μου· πήγαινε πορφυρωμένη από τα αίματα που θα χύσεις γι’ Αυτόν, με τα οποία και θα παρου-σιαστείς στον Νυμφίο σου, και θα σταθείς μπροστά Του καλ-λωπισμένη με χρώμα ωραιότερο από κάθε κοκκινάδι και άνθος».

Μόλις η Αγία άκουσε αυτά που είπαν οι αδελφές της και η μητέρα της, έσκυψε τον αυχένα της και ο δήμιος της έκοψε με το ξίφος του την κεφαλή. Έτσι λοιπόν η πρώτη κόρη της Σο-φίας, η Πίστις, ετελειώθη και ανήλθε στεφανηφόρος προς τον Χριστό, ο Οποίος είναι η κεφαλή όλων.

(Συμεών του Μεταφραστού, Η άθληση και το μαρτύριο των Αγίων Αγάθης, Βαρβάρας, Ευφημίας, Θέκλας, Ιουλιανής, Σοφίας και των θυγατέρων αυτής, εκδ. Αποστ. Διακονίας, σ. 164-168. Μετάφραση Γεωργίου Παπαδημητρόπουλου, Θεολόγου, Φιλολόγου-Λυκειάρχου)